

**Zkušební otázky SZK bakalářského programu DEMOGRAFIE
specializace SOCIÁLNÍ A VEŘEJNÁ POLITIKA**
od akademického roku 2020/2021 (MSZDB015)

1. Analyzujte vztah veřejné správy, státní správy a samosprávy. Diskutujte aktuální problémy reformem veřejné správy v ČR.
2. Uveďte obecné znaky veřejné správy. Na příkladu konkrétní veřejné politiky podrobněji charakterizujte jeden vybraný základní myšlenkový směr/školu výkonu veřejné správy a jeho aplikaci v praxi.
3. Na konkrétním příkladu veřejné politiky vysvětlete, jaký je rozdíl mezi věděním pro policy proces (knowledge in the policy proces) a věděním o policy proces (knowledge of the policy proces).
4. Na konkrétním příkladu veřejné politiky vysvětlete, jak působí dimenze polity a politics na veřejné politiky (policy).
5. Na příkladu konkrétní veřejné politiky kriticky diskutujte fázový model procesu tvorby veřejných politik a politik vysvětlete základní strukturální prvky veřejné politik (vymezení podle definice veřejné politiky, aktéři, místa, cíle, nástroje).
6. Vymezte veřejnou politiku vůči alternativním přístupům a pojmům (veřejná správa, politologie atd.) a vysvětlete, jak se v průběhu času proměňovalo studium veřejných politik (badatelské proudy, výzkumné přístupy atd.).
7. Typologie systémů financování zdravotnických služeb, jejich silné a slabé stránky a dopady na kvalitu a dostupnost péče. Diskutujte problémy financování zdravotních systémů v návaznosti na demografické trendy.
8. U vybraného aktuálního problému zdravotní politiky v ČR identifikujte cíle, nástroje, instituce a aktéry a ve vztahu k nim diskutujte podobu společenské debaty o problému a navrhovaná řešení. Jaká jsou její problémová místa. Představte a diskutujte možné nástroje k jejich řešení.
9. Proč potřebujeme sociální politiku jako praktickou činnost a proč jako vědeckou disciplínu. Vztah expertního vědění a politiky.
10. Reforma sociálního systému v ČR: ukončený nebo neukončený proces? Diskutujte východiska sociální reformy u nás, její průběh a problémová místa (lze demonstrovat i na příkladu konkrétního sociálního problému).
11. Potřebujeme v současné době sociální stát? Důvody vzniku moderních sociálních států a současné výzvy. Jakým způsobem naplňuje sociální stát, resp. systém sociální ochrany své funkce?
12. Demografické stárnutí přináší nové výzvy pro moderní společnost. Diskutujte některé z nich a zamyslete se nad praktickými možnostmi současné (české nebo evropské) sociální politiky je naplnit. Propojení sociální a zdravotní politiky v ČR v evropském kontextu.
13. U vybraného aktuálního problému rodinné politiky v ČR identifikujte cíle a nástroje, instituce a aktéry a ve vztahu k nim diskutujte podobu společenské debaty o problému a navrhovaná řešení. Jaká jsou její problémová místa. Představte a diskutujte možné nástroje k jejich řešení.
14. Diskutujte vztah mezi měnícím se rodinným chováním v současných moderních společnostech a reakcí rodinné politiky na tyto změny. Zamyslete se nad povahou současné rodinné politiky v České republice ve srovnání s rodinnými politikami vybraných evropských zemí.

15. U vybraného aktuálního problému vzdělávací politiky v ČR identifikujte cíle a nástroje, instituce a aktéry a ve vztahu k nim diskutujte podobu společenské debaty o problému a navrhovaná řešení. Jaká jsou její problémová místa. Představte a diskutujte možné nástroje k jejich řešení.
16. Na příkladu konkrétního sociálního problému vysvětlíte: různé přístupy k chápání jejich vzniku, k jejich analýze, k jejich řešení.
17. Co to je nezaměstnanost? Vymezte pojem, a jeho měření, typy nezaměstnanosti, její příčiny a způsoby řešení.
18. Které sociální skupiny a proč jsou ohrožené zvýšeným rizikem nezaměstnanosti, a zvláště dlouhodobou nezaměstnaností? Jakým způsobem může politika zaměstnanosti zvýšit jejich zaměstnatelnost?
19. Diskutujte různé důvody a způsoby přerozdělování. Koncept distributivní spravedlnosti. Vysvětlíte koncept chudoby, způsoby měření a diskutujte možné způsoby řešení chudoby.
20. Nerovnosti jsou přirozenou součástí fungování lidské společnosti. Diskutujete podobu sociálních nerovností v současném světě i ČR a způsoby, příp. důvody jejich zmírňování (např. vzdělanostní nerovnosti a přístup ke vzdělání, nerovnosti ve zdraví atp.).